Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK TRIBUNÁLU (prvního rozšířeného senátu)

10. září 2019 *

„Vnitřní trh se zemním plynem – Směrnice 2009/73/ES – Rozhodnutí Komise, kterým se schvaluje změna podmínek pro vynětí pravidel provozování plynovodu OPAL týkajících se přístupu třetích osob a regulace sazeb z působnosti unijních předpisů – Článek 36 odst. 1 směrnice 2009/73 – Zásada energetické solidarity“

Ve věci T-883/16,

Polská republika, zastoupená B. Majczynou, K. Rudzińskou a M. Kawnikem, jako zmocněnci,

žalobkyně,

podporovaná

Lotyšskou republikou, zastoupenou I. Kucina, G. Bambāne a V. Soņeca, jako zmocněnkyněmi,

a

Litevskou republikou, původně zastoupenou D. Kriaučiūnasem, R. Dzikovičem a R. Krasuckaitė, poté R. Dzikovičem, jako zmocněnci,

vedlejšími účastnicemi řízení,

proti

Evropské komisi, zastoupené O. Beynet a K. Herrmann, jako zmocněnkyněmi,

žalované,

podporované

Spolkovou republikou Německo, původně zastoupenou T. Henzem a R. Kanitzem, poté R. Kanitzem, jako zmocněnci,

vedlejší účastnicí řízení,

jejímž předmětem je návrh na základě článku 263 SFEU znějící na zrušení rozhodnutí Komise C(2016) 6950 final ze dne 28. října 2016 o přezkumu podmínek stanovených směrnicí 2003/55/ES pro výjimku z pravidel týkajících se přístupu třetích osob a regulace sazeb udělenou plynovodu OPAL,

* Jednací jazyk: polština.

TRIBUNÁL (první rozšířený senát),

ve složení I. Pelikánová (zpravodajka), předsedkyně, V. Valančius, P. Nihoul, J. Svenningsen a U. Öberg, soudci,

vedoucí soudní kanceláře: F. Oller, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 23. října 2018,

vydává tento

Rozsudek

I. Právní rámec

1 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/55/ES ze dne 26. června 2003 o společných pravidlech pro vnitřní trh se zemním plynem a o zrušení směrnice 98/30/ES (Úř. věst. 2003, L 176, s. 57; Zvl. vyd. 12/02, s. 230) byla zrušena a nahrazena směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2009/73/ES ze dne 13. července 2009 o společných pravidlech pro vnitřní trh se zemním plynem a o zrušení směrnice 2003/55/ES (Úř. věst. 2009, L 211, s. 94).

2 Článek 32 směrnice 2009/73, který je totožný s článkem 18 směrnice 2003/55, zní:

„Přístup třetích osob

1. Členské státy zabezpečí zavedení systému pro přístup třetích osob k přepravní a distribuční soustavě a zařízení LNG na základě zveřejněných sazeb použitelných na všechny oprávněné zákazníky, včetně dodavatelských podniků, a používaných objektivně a bez diskriminace mezi uživateli soustavy. Členské státy zajistí, aby tyto sazby nebo metody pro jejich výpočet schválil před vstupem v platnost podle článku 41 regulační orgán uvedený v čl. 39 odst. 1 a aby tyto sazby, a případně metodiky, jsou-li schváleny jen metodiky, byly před vstupem v platnost zveřejněny.

2. Provozovatelé přepravní soustavy musí mít přístup k síti jiných provozovatelů přepravní soustavy, pokud je to nezbytné pro plnění jejich úkolů, včetně pokud jde o přeshraniční přepravu.

3. Tato směrnice nebrání uzavírání dlouhodobých smluv, pokud jsou v souladu s pravidly Společenství v oblasti hospodářské soutěže.“

3 Článek 36 směrnice 2009/73, který nahradil článek 22 směrnice 2003/55, zní:

„Nová infrastruktura

1. Větším novým plynárenským infrastrukturám, například propojovacímu vedení, zařízením LNG a skladovacím zařízením mohou být na základě žádosti uděleny na vymezenou dobu výjimky z článků 9, 32, 33 a 34 a čl. 41 odst. 6, 8 a 10 za těchto podmínek:

a) investice musí zlepšit hospodářskou soutěž v dodávkách plynu a bezpečnost dodávek;

b) úroveň rizika spojeného s investicí musí být taková, že k investici by bez udělení výjimky nedošlo;

c) infrastruktura musí být vlastněna fyzickou nebo právnickou osobou, která je alespoň ve své právní formě oddělena od provozovatelů soustav, v jejichž soustavách bude infrastruktura vybudována;

d) od uživatelů dané infrastruktury budou vybírány poplatky; a

e) výjimka nesmí být na újmu hospodářské soutěži nebo efektivnímu fungování vnitřního trhu se zemním plynem nebo účinnému fungování regulované soustavy, ke které je infrastruktura připojena.

[…]

3. [Vnitrostátní r]egulační orgán […] může v jednotlivých případech rozhodnout o výjimkách uvedených v odstavcích 1 a 2.

[…]

6. Výjimka se může vztahovat k celé kapacitě nebo části kapacity nové infrastruktury nebo stávající infrastruktury s významně zvýšenou kapacitou.

Při rozhodování o udělení výjimky musí být v každém jednotlivém případě posouzena potřeba stanovit podmínky ohledně délky trvání výjimky a nediskriminačního přístupu k infrastruktuře. Při rozhodování o těchto podmínkách se zejména zohlední dodatečná kapacita, která má být vybudována, nebo změny stávající kapacity, časový horizont projektu a vnitrostátní podmínky.

[…]

8. Regulační orgán předá Komisi kopii každé žádosti o výjimku neprodleně po jejím obdržení. Příslušný orgán Komisi neprodleně oznámí rozhodnutí společně se všemi důležitými informacemi, které se k němu vztahují. Tyto informace mohou být Komisi předloženy v souhrnné podobě, aby mohla Komise přijmout podložené rozhodnutí. Tyto informace obsahují zejména

a) přesné důvody, na jejichž základě regulační orgán nebo členský stát udělil nebo zamítl výjimku, spolu s odkazem na přesný právní základ, na němž se toto rozhodnutí zakládá [spolu s odkazem na odstavec 1 a jeho příslušné písmeno či písmena, na nichž se toto rozhodnutí zakládá], včetně finančních údajů odůvodňujících potřebu výjimky;

b) vypracovanou analýzu dopadu udělení výjimky na hospodářskou soutěž a efektivní fungování vnitřního trhu se zemním plynem;

c) důvody pro délku trvání výjimky a podíl na celkové kapacitě dotyčné plynárenské infrastruktury, pro kterou je výjimka udělena;

d) výsledek konzultací s dotčenými regulačními orgány, pokud se výjimka vztahuje na propojovací vedení; a

e) přínos infrastruktury k diverzifikaci dodávek plynu.

9. Ve lhůtě dvou měsíců ode dne obdržení [ode dne následujícího po obdržení] oznámení může Komise přijmout rozhodnutí ukládající regulačnímu orgánu, aby rozhodnutí o udělení výjimky změnil nebo zrušil. Pokud si Komise vyžádá doplňující informace, může být tato dvouměsíční lhůta prodloužena o další dva měsíce. Tato dodatečná lhůta začíná běžet prvním dnem po obdržení úplných informací. Původní dvouměsíční lhůta může být rovněž prodloužena se společným souhlasem Komise a regulačního orgánu.

[…]

Regulační orgán do jednoho měsíce splní rozhodnutí Komise o změně nebo zrušení rozhodnutí o výjimce a uvědomí o tom Komisi.

[…]“

4 Ustanovení § 28a odst. 1 Gesetz über die Elektrizitäts- und Gasversorgung (Energiewirtschaftsgesetz – EnWG) (německý zákon o zásobování elektrickou energií a plynem) ze dne 7. července 2005 (BGBl. 2005 I, s. 1970, 3621, dále jen „EnWG“), ve znění použitelném na skutkový stav v projednávané věci, umožňuje Bundesnetzagentur (BNetzA, spolková agentura pro sítě, Německo) mimo jiné vyjmout propojovací vedení mezi Spolkovou republikou Německo a jinými státy z působnosti ustanovení o přístupu třetích osob. Podmínky pro použití § 28a EnWG věcně odpovídají podmínkám čl. 36 odst. 1 směrnice 2009/73.

II. Skutečnosti předcházející sporu

5 Dne 13. března 2009 uvědomila agentura BNetzA, která je německým vnitrostátním regulačním orgánem, Komisi Evropských společenství o dvou rozhodnutích ze dne 25. února 2009, kterými bylo vyloučeno použití pravidel pro přístup třetích osob stanovených v článku 18 směrnice 2003/55 a sazebních pravidel stanovených v jejím čl. 25 odst. 2 až 4 na přeshraniční přepravní kapacity projektu plynovodu Ostseepipeline-Anbindungsleitung (OPAL). Plynovod OPAL je pozemní částí plynovodu Nord Stream 1 na západě, jehož vstupní bod se nachází v blízkosti obce Lubmin, nedaleko Greifswaldu, v Německu a výstupní bod se nachází v obci Brandov v České republice. Obě rozhodnutí se týkala podílů držených dvěma vlastníky plynovodu OPAL.

6 Plynovod OPAL je totiž vlastněn společností WIGA Transport Beteiligungs-GmbH & Co. (dále jen „WIGA“, dříve W & G Beteiligungs-GmbH & Co. KG, dříve Wingas GmbH & Co. KG), která drží 80% podíl na uvedeném plynovodu, a společností E.ON Ruhrgas AG, která na něm drží 20% podíl. WIGA je společně kontrolována společnostmi OAO Gazprom a BASF SE. Společností provozující část plynovodu OPAL ve vlastnictví společnosti WIGA je společnost OPAL Gastransport GmbH & Co. KG (dále jen „OGT“).

7 Komise rozhodnutím C(2009) 4694 ze dne 12. června 2009 (dále jen „původní rozhodnutí“) agenturu BNetzA na základě čl. 22 odst. 4 třetího pododstavce směrnice 2003/55 (nyní čl. 36 odst. 9 směrnice 2009/73) vyzvala, aby svá rozhodnutí ze dne 25. února 2009 změnila s tím, že doplní následující podmínky:

„a) Aniž je dotčeno pravidlo obsažené [v] písm. b), podnik v dominantním postavení na jednom či několika předcházejících nebo navazujících velkých trzích se zemním plynem, pokrývajících Českou republiku, je oprávněn rezervovat si v průběhu jednoho roku nejvýše 50 % přepravní kapacity plynovodu OPAL na českých hranicích. Rezervace podniků, které patří do téže skupiny, jako Gazprom a Wingas, budou posuzovány společně. Rezervace podniků v dominantním postavení nebo skupin podniků v dominantním postavení, které uzavřely značné dlouhodobé smlouvy o dodávkách plynu, budou posuzovány souhrnně […]

b) Dotčený podnik je oprávněn překročit 50 % kapacitní limit, uvolní-li trhu na základě otevřeného, transparentního a nediskriminačního řízení (‚program uvolňování plynu‘) plyn v objemu 3 miliardy m^3 z plynovodu OPAL. Společnost provozující plynovod nebo podnik, který je povinen realizovat program, musí zajistit dostupnost odpovídajících přepravních kapacit a volný výběr výstupního bodu (‚program postoupení kapacit‘). Podoba programů ‚uvolňování plynu‘ a ‚postoupení kapacit‘ podléhá schválení ze strany BNetzA.“

8 Dne 7. července 2009 změnila agentura BNetzA svá rozhodnutí ze dne 25. února 2009 tak, že je přizpůsobila podmínkám stanoveným v původním rozhodnutí, které jsou uvedeny v bodě 7 výše. Agentura BNetzA udělila výjimku z pravidel na dobu 22 let.

9 Plynovod OPAL byl uveden do provozu dne 13. července 2011 a jeho kapacita činí přibližně 36,5 miliardy m^3 za rok v jeho severní části, tedy mezi městem Greifswald a vstupním bodem v obci Groß-Köris na jihu Berlína (Německo). Naproti tomu jižní část plynovodu OPAL, nacházející se mezi obcí Groß-Köris a výstupním bodem v obci Brandov, má kapacitu 32 miliard m^3 za rok. Rozdíl ve výši 4,5 miliardy m^3 za rok byl určen k prodeji v obchodní zóně Gaspool, která zahrnuje sever a východ Německa.

10 Na základě původního rozhodnutí a rozhodnutí agentury BNetzA ze dne 25. února 2009, ve znění jejích rozhodnutí ze dne 7. července 2009, byly kapacity plynovodu OPAL zcela vyňaty z působnosti pravidel o regulovaném přístupu třetích osob a sazebních pravidlech na základě směrnice 2003/55.

11 Stávající technické řešení umožňuje dodávky zemního plynu ve vstupním bodě plynovodu u Greifswaldu pouze plynovodem Nord Stream 1, jejž užívá skupina Gazprom k přepravě plynu z ruských nalezišť. Vzhledem k tomu, že skupina Gazprom nezahájila program uvolňování plynu, jak bylo stanoveno v původním rozhodnutí, nebylo oněch nerezervovaných 50 % kapacity tohoto plynovodu nikdy využito, takže bylo využíváno pouze 50 % přepravní kapacity plynovodu OPAL.

12 Dne 12. dubna 2013 společnosti OGT, OAO Gazprom a Gazprom Eksport LLC formálně požádaly agenturu BNetzA, aby změnila některá ustanovení o výjimce udělené v roce 2009.

13 Dne 13. května 2016 oznámila agentura BNetzA Komisi na základě článku 36 směrnice 2009/73 a v návaznosti na žádost podanou společnostmi OGT, OAO Gazprom a Gazprom Eksport svůj záměr změnit některá ustanovení o výjimce udělené v roce 2009 stran části plynovodu OPAL provozované společností OGT, přičemž se společností OGT uzavřela veřejnoprávní smlouvu, která má podle německého práva platnost správního rozhodnutí.

14 Změna zamýšlená agenturou BNetzA v zásadě spočívala v nahrazení omezení kapacit, jež mohou být rezervovány podniky v dominantním postavení, stanoveného na základě původního rozhodnutí (viz bod 7 výše), povinností společnosti OGT nabídnout v aukci nejméně 50 % kapacity, kterou disponuje, tj. 15 864 532 kWh/h (přibližně 12,3 miliardy m^3 za rok), z toho 14 064 532 kWh/h (přibližně 10,98 miliardy m^3 za rok) ve formě dynamicky přidělitelných pevných kapacit (feste dynamisch zuordenbare Kapazitäten, DZK) a 1 800 000 kWh/h (přibližně 1,38 miliardy m^3 za rok) ve formě volně přidělitelných pevných kapacit (feste frei zuordenbare Kapazitäten, FZK), ve výstupním bodě v obci Brandov. V případě, že by poptávka po kapacitách FZK v následujících dvou letech překročila původní nabídku o 1 800 000 kWh/h, byla by OGT za určitých podmínek povinna navýšit nabídku takovýchto kapacit až do výše 3 600 000 kWh/h (přibližně 2,8 miliardy m^3 za rok).

15 Dne 28. října 2016 přijala Komise na základě čl. 36 odst. 9 směrnice 2009/73 rozhodnutí C(2016) 6950 final o přezkumu podmínek stanovených směrnicí 2003/55/ES pro výjimku z pravidel týkajících se přístupu třetích osob a regulace sazeb udělenou plynovodu OPAL (dále jen „napadené rozhodnutí“), které je určeno agentuře BNetzA. Postup upravený v článku 36 směrnice 2009/73 v podstatě odpovídá postupu podle článku 22 směrnice 2003/55, který byl právním základem původního rozhodnutí. Napadené rozhodnutí bylo zveřejněno na internetových stránkách Komise dne 3. ledna 2017.

16 Komise nejprve v bodech 18 až 21 odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedla, že ačkoli článek 36 směrnice 2009/73 konkrétně nestanoví možnost změnit takovou výjimku povolenou na základě článku 22 směrnice 2003/55, jaká je předmětem původního rozhodnutí, z obecných zásad správního práva vyplývá, že rozhodnutí s dlouhodobými účinky mohou být předmětem opětovného přezkumu. S ohledem na zásadu dodržování stejného postupu a s cílem zajistit právní bezpečnost tak měla Komise za to, že v projednávané věci je vhodné zkoumat návrh změny původní výjimky, jak byl

předložen agenturou BNetzA, postupem stanoveným v článku 36 směrnice 2009/73 pro novou infrastrukturu. Co se týče hmotněprávních podmínek, které musí taková změna splňovat, měla Komise za to, že při neexistenci zvláštních ustanovení o přezkumu musí být změny rozsahu dříve udělené výjimky nebo podmínek pro tuto výjimky odůvodněné a že v tomto ohledu nový vývoj skutkových okolností, k němuž došlo po přijetí původního rozhodnutí o výjimce, může představovat platný důvod pro opětovné přezkoumání tohoto původního rozhodnutí.

17 Co se týče věci samé, Komise v napadeném rozhodnutí schválila změny režimu výjimky, jež plánovala agentura BNetzA, s výhradou některých změn, a to zejména následujících:

– původní nabídka kapacit poskytnutých v aukci musí zahrnovat 3 200 000 kWh/h (přibližně 2,48 miliardy m^3 za rok) kapacit FZK a 12 664 532 kWh/h (přibližně 9,83 miliardy m^3 za rok) kapacit DZK;

– objem kapacit FZK poskytnutých v aukci musí být pro následující rok zvýšen, pokud poptávka překročí během roční aukce 90 % nabízené kapacity, a zvýšení musí být provedeno po částech o objemu 1 600 000 kWh/h (přibližně 1,24 miliardy m^3 za rok) až do výše 6 400 000 kWh/h (přibližně 4,97 miliardy m^3 za rok);

– podnik nebo skupina podniků, které mají v České republice dominantní postavení nebo kontrolují více než 50 % plynu přiváděného do Greifswaldu, se mohou účastnit aukce kapacit FZK pouze ve výši základní ceny, která nesmí být v témže roce vyšší než průměrná základní cena regulovaného sazebníku pro přenosovou soustavu přepravující plyn ze zóny Gaspool do České republiky u srovnatelných produktů.

18 Agentura BNetzA dne 28. listopadu 2016 změnila v souladu s napadeným rozhodnutím výjimku, kterou rozhodnutím ze dne 25. února 2009 udělila ohledně podílu plynovodu OPAL využívaného společností OGT, a uzavřela s touto společností veřejnoprávní smlouvu, která má podle německého práva platnost správního rozhodnutí.

III. Řízení a návrhová žádání účastnic řízení

19 Návrhem došlým soudní kanceláři Tribunálu dne 16. prosince 2016 podala Polská republika projednávanou žalobu.

20 Samostatným podáním došlým soudní kanceláři Tribunálu téhož dne podala Polská republika návrh na předběžné opatření, který byl usnesením ze dne 21. července 2017, Polsko v. Komise (T-883/16 R, EU:T:2017:542), zamítnut. O nákladech řízení mělo být rozhodnuto později.

21 Podáním došlým soudní kanceláři Tribunálu dne 19. ledna 2017 podala Spolková republika Německo návrh na vstup vedlejšího účastníka do tohoto řízení na podporu návrhových žádání Komise, zatímco Lotyšská republika a Litevská republika podaly ve dnech 20. a 29. března 2017 návrh na vstup vedlejšího účastníka do tohoto řízení na podporu návrhových žádání Polské republiky. Vzhledem k tomu, že hlavní účastnice řízení nevznesly námitky, předseda prvního senátu Tribunálu těmto návrhům na vstup vedlejšího účastníka do řízení vyhověl.

22 Žalobní odpověď došla soudní kanceláři Tribunálu dne 3. března 2017.

23 Podáním došlým soudní kanceláři Tribunálu dne 13. března 2017 předložila Polská republika v návaznosti na zveřejnění napadeného rozhodnutí, k němuž došlo dne 3. ledna 2017, doplňující úvahy k žalobě a uplatnila dodatečný žalobní důvod.

24 Podáním došlým soudní kanceláři Tribunálu dne 9. června 2017 předložila Komise vyjádření ke spisu Polské republiky ze dne 13. března 2017.

25 Replika byla soudní kanceláři Tribunálu předložena dne 2. června 2017 a duplika dne 31. srpna 2017.

26 Podáním došlým soudní kanceláři Tribunálu dne 22. prosince 2017 požádala Polská republika podle čl. 28 odst. 1 a 5 jednacího řádu Tribunálu, aby věc byla předána k projednání a rozhodnutí velkému senátu nebo přinejmenším senátu zasedajícímu v kolegiu o pěti soudcích. Dne 16. února 2018 rozhodl Tribunál, že nenavrhne předání věci k projednání a rozhodnutí velkému senátu a konstatoval, že na základě čl. 28 odst. 5 jednacího řádu byla věc přidělena prvnímu rozšířenému senátu.

27 V rámci organizačních procesních opatření vyzval Tribunál Polskou republiku a Komisi, aby předložily některé dokumenty a odpověděly na některé otázky. Polská republika a Komise těmto výzvám vyhověly.

28 Řeči účastnic řízení a vedlejších účastnic řízení a jejich odpovědi na otázky položené Tribunálem byly vyslechnuty na jednání konaném dne 23. října 2018.

29 Polská republika navrhuje, aby Tribunál:

– zrušil napadené rozhodnutí;

– uložil Komisi náhradu nákladů řízení.

30 Lotyšská republika navrhuje, aby Tribunál:

– zrušil napadené rozhodnutí;

– uložil Komisi náhradu nákladů řízení.

31 Litevská republika navrhuje, aby Tribunál zrušil napadené rozhodnutí.

32 Komise, podporovaná Spolkovou republikou Německo, navrhuje, aby Tribunál:

– z důvodu nepřípustnosti nepřihlížel ke spisu Polské republiky ze dne 13. března 2017;

– zamítl žalobu;

– uložil Polské republice náhradu nákladů řízení.

IV. Právní otázky

A. K přípustnosti spisu Polské republiky ze dne 13. března 2017

33 Polská republika podala dne 16. prosince 2016 žalobu pouze na základě tiskové zprávy týkající se napadeného rozhodnutí, kterou Komise zveřejnila v den přijetí napadeného rozhodnutí, tedy dne 28. října 2016. Napadené rozhodnutí bylo na internetové stránce Komise zveřejněno dne 3. ledna 2017.

34 Polská republika tvrdí, že se s přesným obsahem napadeného rozhodnutí mohla seznámit až po zveřejnění uvedeného rozhodnutí na internetové stránce Komise. Po přezkoumání napadeného rozhodnutí v jeho zveřejněném znění tak dne 13. března 2017 předložila „dodatek k žalobě“ (dále jen „doplňující spis“), ve kterém jednak uvedla doplňující argumenty na podporu svého prvního žalobního důvodu a jednak vznesla dodatečný žalobní důvod.

35 Komise zpochybňuje přípustnost doplňujícího spisu. Zaprvé tvrdí, že Polská republika návrhem podaným dne 16. prosince 2016 vyčerpala své právo podat žalobu na základě článku 263 SFEU, když podáním jejího návrhu počala běžet lhůta pro podání žaloby vycházející z data seznámení se s obsahem napadeného rozhodnutí, a že Polská republika nemůže mít nárok na novou lhůtu pro podání žaloby z důvodu pozdějšího zveřejnění napadeného rozhodnutí. Zadruhé Komise připomíná, že možnost „doplnit“ žalobu není upravena v jednacím řádu, neboť nové žalobní důvody založené na skutečnostech, které nastaly později, mohou být v souladu s čl. 84 odst. 2 jednacího řádu vzneseny v replice. Zatřetí Komise tvrdí, že doplňující spis, ve kterém se Polská republika dovolává nové lhůty pro podání žaloby, je formou „dodatečné žaloby“, jež je nepřípustná z důvodu překážky věci zahájené, neboť podání žaloby dne 16. prosince 2016 mimo jiné umožnilo Polské republice využít účinné soudní ochrany, a to i prostřednictvím předběžných opatření.

36 Článek 263 šestý pododstavec SFEU stanoví, že žaloby uvedené v tomto článku musí být podány ve lhůtě dvou měsíců, a to podle okolností ode dne vyhlášení příslušného aktu, ode dne jeho oznámení navrhovateli nebo ode dne, kdy se o něm navrhovatel dozvěděl.

37 Vzhledem k tomu, že v projednávané věci bylo napadené rozhodnutí zveřejněno dne 3. ledna 2017, začala tedy lhůta pro podání žaloby běžet od tohoto data. Podle článku 60 jednacího řádu se tato lhůta prodlužuje o jednotnou lhůtu deseti dnů z důvodu vzdálenosti. Lhůta pro podání žaloby proto v projednávané věci uplynula dne 13. března 2017.

38 Doplňující spis došlý soudní kanceláři Tribunálu dne 13. března 2017 byl tak předložen poslední den lhůty pro podání žaloby, tedy před uplynutím lhůty. Tento doplňující spis je proto třeba prohlásit za přípustný.

39 Tento závěr není argumenty Komise zpochybněn.

40 Zaprvé nemůže obstát argument Komise, že Polská republika vyčerpala své právo podat žalobu, když podáním jejího návrhu počala běžet lhůta pro podání žaloby vycházející z data seznámení se s obsahem napadeného rozhodnutí.

41 Podle ustálené judikatury mají totiž lhůty pro podání žaloby kogentní povahu a účastníci řízení ani soud s nimi nemohou disponovat, jelikož byly stanoveny za účelem zajištění jasnosti a jistoty právních situací a za účelem zabránění jakékoli diskriminaci nebo svévolnému zacházení při výkonu spravedlnosti (viz rozsudek ze dne 18. září 1997, Mutual Aid Administration Services v. Komise, T-121/96 a T-151/96, EU:T:1997:132, bod 38 a citovaná judikatura). Pokud tudíž žalobce podá žalobu před tím, než začne běžet lhůta podle čl. 263 šestého pododstavce SFEU, nevyplývá z toho, že by lhůta stanovená v posledně uvedeném článku byla z tohoto důvodu změněna. V projednávané věci proto lhůta pro podání žaloby nezačala běžet ode dne podání žaloby, ale v souladu s čl. 263 šestým pododstavcem SFEU ode dne zveřejnění napadeného rozhodnutí (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 26. září 2013, PPG a SNF/ECHA, C-626/11 P, EU:C:2013:595, body 38 a 39).

42 Dále je třeba uvést, že datum zveřejnění případné tiskové zprávy o přijetí rozhodnutí nemůže být v žádném případě chápáno jako počátek běhu lhůty pro podání žaloby. Konkrétně vzhledem k tomu, že taková tisková zpráva obsahuje pouze stručné shrnutí uvedeného rozhodnutí, nelze předpokládat, že její přečtení odpovídá „dozvědění se“ o napadeném rozhodnutí ve smyslu čl. 263 šestého pododstavce SFEU.

43 Zadruhé pokud jde o argument, že jednací řád nestanoví možnost předložit doplňující spis k žalobě po podání této žaloby, je třeba připomenout, že podle judikatury platí, že vzhledem k tomu, že Evropská unie je společenstvím práva, ve kterém jeho orgány podléhají přezkumu souladu svých aktů se Smlouvou, musí být procesní podmínky žalob podávaných k unijnímu soudu vykládány v co největší možné míře tak, aby mohly být použity způsobem přispívajícím k dosažení cíle, jímž je zajištění účinné soudní ochrany práv, která pro právní subjekty vyplývají z unijního práva (rozsudek ze dne 17. července 2008, Athinaïki Techniki v. Komise, C-521/06 P, EU:C:2008:422, bod 45).

44 Samotnou okolnost, že jednací řád výslovně nestanoví možnost předložit doplňující spis k žalobě po podání této žaloby, nelze tedy vykládat v tom smyslu, že vylučuje takovou možnost, pokud je tento doplňující spis k žalobě předložen před uplynutím lhůty pro podání žaloby.

45 Stejně tak je třeba uvést, že i když čl. 84 odst. 2 jednacího řádu stanoví, že v případě nové okolnosti, která vyšla najevo v průběhu řízení, musí být nové důvody nebo argumenty předloženy při druhé výměně spisů účastníků řízení, z tohoto ustanovení nevyplývá, že v případě, kdy by – stejně jako v projednávané věci – žalobce před uplynutím lhůty pro podání žaloby a před předložením repliky podal samostatné podání za účelem předložení svých žalobních důvodů a argumentů ohledně napadeného rozhodnutí, které bylo zveřejněno po podání jeho žaloby, bylo by toto samostatné podání nepřípustné.

46 V projednávané věci bylo Komisi umožněno odpovědět na žalobní důvody a argumenty vznesené Polskou republikou v jejím doplňujícím spise. Na výzvu Tribunálu předložila vyjádření k doplňujícímu spisu dne 9. června 2017. Prohlášením doplňujícího spisu za přípustný není za těchto okolností dotčena možnost Komise odpovědět na žalobní důvody a argumenty uplatněné žalobkyní v projednávané věci.

47 S ohledem na výše uvedené je třeba doplňující spis předložený Polskou republikou dne 13. března 2017, tedy před uplynutím lhůty pro podání žaloby, prohlásit za přípustný.

B. K věci samé

48 Na podporu žaloby uplatňuje Polská republika šest žalobních důvodů, z nichž první vychází z porušení čl. 36 odst. 1 písm. a) směrnice 2009/73, ve spojení s čl. 194 odst. 1 písm. b) SFEU, a z porušení zásady solidarity; druhý vychází z nedostatku pravomoci Komise a z porušení čl. 36 odst. 1 směrnice 2009/73; třetí vychází z porušení čl. 36 odst. 1 písm. b) směrnice 2009/73; čtvrtý z porušení čl. 36 odst. 1 písm. a) a e) směrnice 2009/73; pátý z porušení mezinárodních úmluv, jejichž stranou je Unie, a šestý z porušení zásady právní jistoty.

49 Nejdříve je třeba zkoumat první žalobní důvod.

1. K prvnímu žalobnímu důvodu, jenž vychází z porušení čl. 36 odst. 1 písm. a) směrnice 2009/73, ve spojení s čl. 194 odst. 1 písm. b) SFEU, a z porušení zásady solidarity

50 Komise v bodech 49 až 53 odůvodnění napadeného rozhodnutí nejprve připomněla, že v původním rozhodnutí dospěla k závěru, že plynovod OPAL zlepší bezpečnost dodávek, a poté zkoumala, zda změny režimu provozování navržené agenturou BNetzA mohou vést k odlišnému posouzení. Dospěla k závěru, že tomu tak není, a to zejména s ohledem na skutečnost, že dodatečná kapacita, která může být skutečně využita v plynovodu Nord Stream 1 v důsledku zvýšení skutečně využívané kapacity plynovodu OPAL, není dostatečná k tomu, aby zcela nahradila objem plynu, který byl až do té doby přepravován plynovody Braterstwo a Yamal.

51 Polská republika, podporovaná Litevskou republikou, tvrdí, že napadené rozhodnutí porušuje zásadu energetické bezpečnosti a zásadu energetické solidarity, a je tedy v rozporu s čl. 36 odst. 1 písm. a) směrnice 2009/73, ve spojení s čl. 194 odst. 1 písm. b) SFEU. Je toho názoru, že udělením nové výjimky týkající se plynovodu OPAL je ohrožena bezpečnost dodávek plynu do Unie, zejména pak do střední Evropy. Zejména omezení přepravy plynu prostřednictvím plynovodů Yamal a Braterstwo může podle jejího názoru vést k oslabení energetické bezpečnosti Polska a značně omezit diverzifikaci zdrojů dodávek plynu.

a) K údajnému porušení čl. 36 odst. 1 písm. a) směrnice 2009/73

52 Polská republika připomíná, že podle čl. 36 odst. 1 písm. a) směrnice 2009/73 může být právní výjimka udělena větší nové plynárenské infrastruktuře pouze v případě, že investice do dotyčné infrastruktury zlepšuje bezpečnost dodávek plynu, což je kritérium, které je podle jejího názoru třeba vykládat v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 994/2010 ze dne 20. října 2010 o opatřeních na zajištění bezpečnosti dodávek zemního plynu a o zrušení směrnice Rady 2004/67/ES (Úř. věst. 2010, L 295, s. 1) a ve světle hlavního cíle energetické politiky Unie, který je uveden v čl. 194 odst. 1 SFEU a kterým je zajištění energetické bezpečnosti Unie jako celku a jejích jednotlivých členských států.

53 Komise, podporovaná Spolkovou republikou Německo, tyto argumenty zpochybňuje.

54 Článek 36 odst. 1 písm. a) směrnice 2009/73 stanoví, že „[v]ětším novým plynárenským infrastrukturám, například propojovacímu vedení […] mohou být na základě žádosti uděleny na vymezenou dobu výjimky z [ustanovení týkajících se mimo jiné přístupu třetích osob] za těchto podmínek: a) investice musí zlepšit […] bezpečnost dodávek“.

55 Úvodem je třeba odmítnout argument Polské republiky, že toto kritérium je v projednávané věci použitelné, protože napadené rozhodnutí uděluje novou výjimku týkající se přístupu třetích osob.

56 Je totiž třeba konstatovat, že v projednávané věci Komise v napadeném rozhodnutí neschválila zavedení nové výjimky, nýbrž změnu výjimky stávající. V tomto ohledu je třeba připomenout, že na základě rozhodnutí agentury BNetzA ze dne 25. února 2009, ve znění rozhodnutí ze dne 7. července 2009 (viz body 5 a 8 výše), pro přeshraniční přepravní kapacity plynovodu OPAL již byla udělena výjimka, pokud jde o použití pravidel pro přístup třetích osob, která jsou stanovena v článku 18 směrnice 2003/55, a sazebních pravidel stanovených v jejím čl. 25 odst. 2 až 4. Jak bylo uvedeno v bodech 14 a 16 výše, režim navržený dne 13. května 2016 agenturou BNetzA, pozměněný v souladu s napadeným rozhodnutím, v zásadě zachoval tuto výjimku, avšak změnil příslušné podmínky.

57 V tomto kontextu je třeba upřesnit, že napadené rozhodnutí nezměnilo původní rozhodnutí, jak Komise zdůraznila na jednání. V souladu s čl. 36 odst. 3 směrnice 2009/73 totiž o výjimce uvedené v odstavci 1 daného článku rozhoduje vnitrostátní regulační orgán. Právě agentura BNetzA tak přijala rozhodnutí o výjimce z roku 2009 (viz body 5 a 8 výše) a v roce 2016 změnila podmínky této výjimky, když uzavřela veřejnoprávní smlouvu s OGT (viz bod 18 výše). V obou případech Komise pouze vykonala kontrolní pravomoc, která jí byla svěřena v čl. 22 odst. 4 třetím pododstavci směrnice 2003/55, poté v čl. 36 odst. 9 směrnice 2009/73, když požádala agenturu BNetzA, aby změnila svá rozhodnutí. Původní rozhodnutí a napadené rozhodnutí tedy představovala dvě nezávislá rozhodnutí, z nichž se každé týkalo opatření, které německé orgány zamýšlely přijmout, a sice jednak rozhodnutí agentury BNetzA ze dne 25. února 2009 (viz bod 5 výše) a jednak veřejnoprávní smlouvy oznámené dne 13. května 2016 (viz bod 13 výše), která má platnost správního rozhodnutí.

58 Pokud jde o kritérium týkající se zlepšení bezpečnosti dodávek, ze znění čl. 36 odst. 1 písm. a) směrnice 2009/73 vyplývá, že toto kritérium nemá splňovat požadovaná výjimka, ale daná investice – a sice v projednávané věci výstavba plynovodu OPAL. Komise se proto měla při přijetí původního

rozhodnutí ujistit, že zamýšlená investice splňuje toto kritérium. Komise naproti tomu nebyla povinna zkoumat uvedené kritérium v rámci napadeného rozhodnutí, které pouze schválilo změnu podmínek pro udělení výjimky. Vzhledem k tomu, že v této fázi nebyla zamýšlena žádná nová investice a změna podmínek provozu navržená agenturou BNetzA neměnila plynovod OPAL jakožto infrastrukturu, nemohlo být na tuto otázku v roce 2016 odpovězeno jinak než v roce 2009.

59 Skutečnost, že Komise v napadeném rozhodnutí provedla přezkum, který použitelná právní úprava nevyžaduje, nemůže přitom vést unijní soud k tomu, aby v rámci žaloby, jež k němu byla podána, kontroloval toto rozhodnutí na základě kritéria, které není stanoveno zákonem.

60 První žalobní důvod tudíž musí být v rozsahu, v němž je založen na čl. 36 odst. 1 písm. a) směrnice 2009/73, zamítnut jako irelevantní.

b) K údajnému porušení čl. 194 odst. 1 SFEU

61 Pokud jde o čl. 194 odst. 1 SFEU, Polská republika, podporovaná Litevskou republikou, tvrdí, že zásada solidarity, která je v něm uvedena, je jednou z priorit Unie v oblasti energetické politiky. Podle jejího názoru tato zásada zavazuje členské státy i unijní orgány k tomu, aby prováděly energetickou politiku Unie v duchu solidarity. Zejména opatření unijních orgánů, která ohrožují energetickou bezpečnost některých regionů nebo některých členských států, včetně bezpečnosti dodávek plynu, jsou v rozporu se zásadou energetické solidarity.

62 Polská republika uvádí, že napadené rozhodnutí umožňuje společnosti Gazprom a subjektům skupiny Gazprom přesměrovávat na unijním trhu další objemy plynu plným využíváním kapacit plynovodu Nord Stream 1. S ohledem na absenci značného nárůstu poptávky po zemním plynu ve střední Evropě to podle Polské republiky má jediný možný následek, a sice že budou ovlivněny podmínky poskytování a využívání služeb přepravy prostřednictvím jiných plynovodů, jež konkurují plynovodu OPAL, tedy plynovodů Braterstwo a Yamal, a to ve formě snížení, nebo dokonce úplného přerušení přepravy plynu prostřednictvím těchto dvou plynovodů.

63 Zaprvé Polská republika se v tomto ohledu obává, že by takové omezení nebo přerušení přepravy prostřednictvím plynovodu Braterstwo znemožnilo zachování dodávek na území Polska prostřednictvím tohoto plynovodu z Ukrajiny, což by vedlo k nemožnosti zajistit kontinuitu dodávek zákazníkům na území Polska, a to s následujícími důsledky, které Komise zjevně nezkoumala:

– nemožnost příslušných podniků splnit jejich povinnost zaručit dodávky plynu chráněným zákazníkům;

– nemožnost řádného fungování plynárenské soustavy a vliv na možnosti komerčního využití zařízení na skladování plynu;

– riziko značného zvýšení nákladů na získání plynu.

64 Zadruhé se Polská republika vzhledem k ukončení smlouvy o přepravě plynu prostřednictvím plynovodu Yamal do západní Evropy v roce 2020 a následnému ukončení smlouvy o dodávkách plynu do Polska prostřednictvím téhož plynovodu v roce 2022 obává nebezpečí snížení, nebo dokonce úplného přerušení dodávek plynu prostřednictvím plynovodu Yamal, což by mělo nepříznivé účinky na:

– dostupnost kapacit dovozu do Polska z Německa a České republiky;

– výši sazeb za přepravu z těchto dvou zemí;

– diverzifikaci zdrojů dodávek plynu v Polsku a v ostatních členských státech střední a východní Evropy.

65 Komise s těmito argumenty nesouhlasí. Zejména tvrdí, že energetická solidarita je politický koncept uvedený v jejích sděleních a dokumentech, zatímco napadené rozhodnutí muselo splňovat právní kritéria stanovená v čl. 36 odst. 1 směrnice 2009/73. Komise je v podstatě toho názoru, že zásada solidarity mezi členskými státy, která je uvedena v čl. 194 odst. 1 SFEU, je určena pro zákonodárce, a nikoli pro administrativu uplatňující právní předpisy, a týká se pouze krizových situací v oblasti dodávek nebo fungování vnitřního trhu s plynem, zatímco směrnice 2009/73 stanoví zásady týkající se běžného fungování tohoto trhu. Na kritérium zlepšení bezpečnosti dodávek, které je uvedeno v čl. 36 odst. 1 uvedené směrnice a které zkoumala v napadeném rozhodnutí, lze každopádně nahlížet tak, že zohledňuje koncept energetické solidarity. Komise konečně poznamenává, že plynovod Nord Stream 1 je projektem, u něhož bylo určeno, že je ve společném zájmu, a který představuje uskutečnění prioritního projektu evropského zájmu stanoveného v rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1364/2006/ES ze dne 6. září 2006, kterým se stanoví hlavní směry pro transevropské energetické sítě a kterým se zrušují rozhodnutí 96/391/ES a rozhodnutí č. 1229/2003/ES (Úř. věst. 2006, L 262, s. 1), a že skutečnost, že napadené rozhodnutí by mohlo umožnit zvýšení využívání takové infrastruktury, je v souladu se společnými a evropskými zájmy.

66 Komise kromě toho zpochybňuje, že by změna režimu provozování plynovodu OPAL, schválená napadeným rozhodnutím, mohla ohrozit bezpečnost dodávek zemního plynu obecně ve střední a východní Evropě nebo konkrétně v Polsku.

1) K rozsahu zásady energetické solidarity

67 Článek 194 odst. 1 SFEU zní:

„V rámci vytváření a fungování vnitřního trhu a s přihlédnutím k potřebě chránit a zlepšovat životní prostředí má politika Unie v oblasti energetiky v duchu solidarity mezi členskými státy za cíl:

a) zajistit fungování trhu s energií;

b) zajistit bezpečnost dodávek energie v Unii;

c) podporovat energetickou účinnost a úspory energie, jakož i rozvoj nových a obnovitelných zdrojů energie a

d) podporovat propojení energetických sítí.“

68 Toto ustanovení, které bylo zavedeno Lisabonskou smlouvou, vložilo do Smlouvy o FEU výslovný právní základ pro politiku Unie v oblasti energetiky, jež byla dříve založena zejména na bývalém článku 95 ES, který se týkal vytváření vnitřního trhu (nyní článek 114 SFEU).

69 „Duch solidarity“, uvedený v čl. 194 odst. 1 SFEU, je v této oblasti konkrétním vyjádřením obecné zásady solidarity mezi členskými státy, která je uvedena mimo jiné v článku 2 SEU, čl. 3 odst. 3 SEU a čl. 24 odst. 2 a 3 SEU, jakož i v čl. 122 odst. 1 SFEU a článku 222 SFEU. Tato zásada je základem celého systému Unie, a to v souladu se závazkem stanoveným v čl. 4 odst. 3 SEU (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 10. prosince 1969, Komise v. Francie, 6/69 a 11/69, nezveřejněný, EU:C:1969:68, bod 16).

70 Co se týče jejího obsahu, je třeba zdůraznit, že zásada solidarity zahrnuje práva a povinnosti Unie i členských států. Unie má povinnost solidarity vůči členským státům a členské státy mají povinnost solidarity mezi sebou a ve vztahu ke společnému zájmu Unie a jejím politikám.

71 V rámci politiky v oblasti energetiky s sebou tato zásada nese mimo jiné povinnosti vzájemné pomoci v případě, že se členský stát například v důsledku živelní pohromy nebo teroristického činu ocitne v kritické situaci nebo ve stavu nouze, pokud jde o dodávky plynu. Nicméně na rozdíl od toho, co tvrdí Komise, nemůže být zásada energetické solidarity omezena na takové mimořádné situace, které by spadaly výlučně do pravomoci unijního normotvůrce – pravomoci, která je v sekundárním právu vykonána přijetím nařízení č. 994/2010 [nahrazeného nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1938 ze dne 25. října 2017 o opatřeních na zajištění bezpečnosti dodávek zemního plynu a o zrušení nařízení (EU) č. 994/2010 (Úř. věst. 2017, L 280, s. 1)].

72 Naopak zásada solidarity zahrnuje rovněž obecnou povinnost Unie a členských států zohlednit při výkonu jejich příslušných pravomocí zájmy ostatních subjektů.

73 Pokud jde konkrétně o politiku Unie v oblasti energetiky, znamená to, že Unie a členské státy musí v rámci výkonu svých pravomocí v oblasti této politiky vynaložit úsilí k tomu, aby nepřijímaly opatření, jimiž by mohly být dotčeny zájmy Unie nebo ostatních členských států, pokud jde o bezpečnost dodávek, jejich ekonomickou a politickou životaschopnost a diverzifikaci zdrojů dodávek nebo dodávek, aby tak fakticky projevily svou provázanost a solidaritu.

74 V kontextu čl. 36 odst. 1 směrnice 2009/73 se tyto úvahy odrážejí zejména v pojmech „efektivní fungování vnitřního trhu se zemním plynem“ a „účinné fungování regulované soustavy, ke které je infrastruktura připojena“, jež jsou uvedeny v písmeně e) uvedeného ustanovení, aniž jsou na tyto pojmy omezeny.

75 Jak v tomto ohledu připomněl unijní normotvůrce ve čtvrtém bodě odůvodnění nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 347/2013 ze dne 17. dubna 2013, kterým se stanoví hlavní směry pro transevropské energetické sítě a kterým se zrušuje rozhodnutí č. 1364/2006/ES a mění nařízení (ES) č. 713/2009, (ES) č. 714/2009 a (ES) č. 715/2009 (Úř. věst. 2013, L 115, s. 39), Evropská rada na svém zasedání dne 4. února 2011 zdůraznila potřebu modernizace a rozšíření evropské energetické infrastruktury a přeshraničního propojení sítí s cílem zajistit funkční solidaritu mezi členskými státy, alternativní dodávky nebo tranzitní trasy a zdroje energie a rozvíjet obnovitelné zdroje energie v soutěži s tradičními zdroji. Evropská rada trvala na tom, že po roce 2015 by žádný členský stát neměl být izolován od evropských plynárenských a elektrických sítí a jeho energetická bezpečnost by neměla být ohrožena nedostatkem vhodného propojení.

76 Je tedy třeba odmítnout argument, který Komise uvedla na jednání a podle kterého v podstatě za předpokladu, že by čl. 36 odst. 1 směrnice 2009/73 prováděl zásadu solidarity uvedenou v čl. 194 odst. 1 SFEU, by Komise tuto zásadu náležitě zohlednila již pouze tím, že zkoumala kritéria stanovená v čl. 36 odst. 1 směrnice 2009/73.

77 Uplatnění zásady energetické solidarity však neznamená, že politika Unie v oblasti energetiky nesmí mít v žádném případě negativní dopady na zvláštní zájmy členského státu v oblasti energetiky. Unijní orgány a členské státy jsou nicméně povinny zohlednit v rámci provádění uvedené politiky zájmy Unie i různých členských států a v případě konfliktů uvést tyto zájmy do rovnováhy.

78 S ohledem na tento rozsah zásady solidarity příslušelo Komisi v rámci napadeného rozhodnutí posoudit, zda změna režimu provozování plynovodu OPAL, kterou navrhl německý regulační orgán, může ovlivnit zájmy jiných členských států v oblasti energetiky, a v případě kladné odpovědi uvést tyto zájmy do rovnováhy se zájmem, který uvedená změna představuje pro Spolkovou republiku Německo, a případně Unii.

2) K otázce, zda je napadené rozhodnutí v rozporu se zásadou energetické solidarity

79 Je nutno konstatovat, že přezkum uvedený v bodě 78 výše nebyl v napadeném rozhodnutí proveden. V napadeném rozhodnutí totiž nejen že není zmíněna zásada solidarity, ale ani z něj není patrné, že by se Komise touto zásadou skutečně zabývala.

80 Je pravda, že Komise se v bodě 4.2 napadeného rozhodnutí (body 48 až 53 odůvodnění) vyjádřila ke kritériu zvýšení bezpečnosti dodávek. Komise tak poté, co odkázala na přezkum tohoto kritéria provedený v rámci původního rozhodnutí, ve kterém dospěla k závěru, že toto kritérium bylo splněno, konstatovala, že návrh, který jí předložila agentura BNetzA, tento závěr nemění.

81 Zaprvé je však třeba poznamenat, že přezkum provedený v původním rozhodnutí i další přezkum provedený v napadeném rozhodnutí se týkají pouze účinku uvedení do provozu a zvýšení skutečně využívané kapacity plynovodu OPAL na bezpečnost dodávek v Unii v obecné rovině. Komise mimo jiné v bodě 4.2 napadeného rozhodnutí uvedla, že dostupnost dodatečných přepravních kapacit na německo-české hranici má přínos pro všechny regiony přístupné z tohoto místa pomocí stávající nebo budoucí infrastruktury, a dále uvedla, že dodatečná kapacita neumožňuje plné nahrazení ostatních přepravních cest. Naproti tomu Komise mimo jiné neposoudila dopady změny režimu provozování plynovodu OPAL na bezpečnost dodávek do Polska.

82 Zadruhé je třeba uvést, že napadené rozhodnutí se nezabývalo širšími aspekty zásady energetické solidarity. Není zejména zřejmé, že Komise zkoumala, jaké důsledky by přesměrování části objemů zemního plynu dosud přepravovaných plynovody Jamal a Braterstwo na tranzitní cestu Nord Stream 1/OPAL mohlo ve střednědobém horizontu mít zejména pro energetickou politiku Polska, ani že tyto účinky poměřila se zvýšením bezpečnosti dodávek na unijní úrovni, na něž poukazovala.

83 Za těchto okolností je třeba konstatovat, že napadené rozhodnutí bylo přijato v rozporu se zásadou energetické solidarity, jak je vyjádřena v čl. 194 odst. 1 SFEU.

84 Prvnímu žalobnímu důvodu, který vznesla Polská republika, je proto třeba vyhovět v rozsahu, v němž je založen na porušení této zásady.

85 Z výše uvedeného vyplývá, že je třeba žalobě vyhovět a zrušit napadené rozhodnutí.

2. K ostatním žalobním důvodům

86 Vzhledem k tomu, že napadené rozhodnutí musí být zrušeno na základě prvního žalobního důvodu, není důvodné, aby Tribunál rozhodoval o ostatních žalobních důvodech uplatněných Polskou republikou.

V. K nákladům řízení

87 Podle čl. 134 odst. 1 jednacího řádu se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že Polská republika požadovala náhradu nákladů řízení a Komise neměla ve věci úspěch, je důvodné posledně uvedené uložit náhradu nákladů řízení.

88 Podle čl. 138 odst. 1 jednacího řádu nesou členské státy, které vstoupily do řízení jako vedlejší účastníci, vlastní náklady řízení. Lotyšská republika, Litevská republika a Spolková republika Německo proto ponesou vlastní náklady řízení.

Z těchto důvodů

TRIBUNÁL (první rozšířený senát)

rozhodl takto:

1) **Rozhodnutí Komise C(2016) 6950 final ze dne 28. října 2016 o přezkumu podmínek stanovených směrnicí 2003/55/ES pro výjimku z pravidel týkajících se přístupu třetích osob a regulace sazeb udělenou plynovodu OPAL se zrušuje.**

2) **Evropská komise ponese vlastní náklady řízení a nahradí náklady řízení vynaložené Polskou republikou.**

3) **Spolková republika Německo, Lotyšská republika a Litevská republika ponesou vlastní náklady řízení.**

Pelikánová Valančius Nihoul

Svenningsen Öberg

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 10. září 2019.

Podpisy.

Obsah

I. Právní rámec 2

II. Skutečnosti předcházející sporu 4

III. Řízení a návrhová žádání účastnic řízení 6

IV. Právní otázky 7

A. K přípustnosti spisu Polské republiky ze dne 13. března 2017 7

B. K věci samé 9

1. K prvnímu žalobnímu důvodu, jenž vychází z porušení čl. 36 odst. 1 písm. a) směrnice 2009/73, ve spojení s čl. 194 odst. 1 písm. b) SFEU, a z porušení zásady solidarity 9

a) K údajnému porušení čl. 36 odst. 1 písm. a) směrnice 2009/73 10

b) K údajnému porušení čl. 194 odst. 1 SFEU 11

1) K rozsahu zásady energetické solidarity 12

2) K otázce, zda je napadené rozhodnutí v rozporu se zásadou energetické solidarity 14

2. K ostatním žalobním důvodům 14

V. K nákladům řízení 14